

Mielisairaalan kirjailijat näyttävät peiliä yhteiskunnalle

Teatteri

Yössä Gehennan

Käsikirjoitus: Ilpo Tuomarila
Ohjaus: Timo Mollanen
Lavastus: Hanna Pöyhönen
Kesto: 1 h 45 min
Esitys: Ensi-ilta Legioonateatterissa 16.3.

Aikansa kaksi merkittävintä suomalaista kirjailijaa hoidettavina yhtä aikaa samassa mielisairaalassa on aihe, joka suorastaan huutaa näytelmäkirjailijan käsittelyä.

Ilpo Tuomarila vastasi haasteeseen 1980-luvulla niin komeasti, että *Yössä Gehennan* on edelleen puhutteleva teos, joka antaa tilaa omaperäisille tulkinnoille.

Tuomarilan oivallus on laittaa **Aleksis Kivi** ja **J.J. Wecksell** esittämään toisistaan karikatyyrit, jotka irvailun kautta auttavat toisiaan tiedostamaan tilansa ja saamaan hetkeksi otteen elämästä.

Mielisairaalaympäristön ja luovan yksilön ristiriita laajenee pohdinnaksi yhteiskunnan kontrollin ja vapaan ihmisen suhteesta.

Legioonateatterissa asetelman yleispätevyyttä on korostettu irrottamalla näytelmä historiallisesta kontekstistaan ja tuomalla se nykypäivää muistuttavaan maailmaan. Kivi ja Wecksell eivät ole vain hahmoja menneisyydestä, vaan kaksi sopeutumalonta nuorta miestä, joille maailma on käynyt liian rasakaksi.

Timo Mollanen ohjaus painottaa näytelmän mustaa huumoria, etenkin ylilääkärin (**Juha Ruokola**) groteskissa hahmossa. Tulkinta ei säälittele päähenkilöiden kovaa kohtaloa, vaan näyttää heidän

Seppo Mollanen

Taiteilijan tuskaa. Ylihoitaja (**Anu Leiramo**) taltuttaa Wecksellä (**Antti Salminen**, vas.) ja Kiveä (**Antti Vierimaa**) kovaotteisesti.

älynsä ja voimansa. Koko esitys henkii pidäteltyä voimaa, joka ryöpsähtelee väkivaltaisesti esiin.

Etenkin **Antti Vierimaan** Kivessä on ankaraa paloa ja elämäntuskaa, mutta myös pisteliästä komiikkaa, jota hän pääsee karikatyyrikohtauksessa hyödyntämään.

Antti Salmisen Wecksell on poikamainen showmies, jonka kipu on kätkeyty syvemmälle. Hoitajana ja potilaana **Anu Leiramo** ja **Lotta Ansakorpi** heittäytyvät rohkeasti rooleihinsa ja löytävät niistä yllättäviäkin tasoja.

Harmittavasti näyttelijöiden puhe on välillä niin epäselvää, että Tuomarilan viittauksia ja vertauksuvia vilisevästä tekstistä on vaikea saada selkoa.

Sen sijaan fyysinen ilmaisu on koko joukolla tarkkaa, puhdaslinjaista ja helposti ymmärrettävää.

Jussi Suvanto